

EMPERYALİZME, FAŞİZME, TEKELCİLİĞE VE ŞOVENİZME KARŞI

TEK CEPHE

sayı: 4 1 mark

DİB-AK YAYIN ORGANIDIR

CUNTA'NIN VATANDAŞLIKTAN ATMA TEHDİDİNE BORAN'IN CEVABI:

TÜRKİYE ONLARA KALACAK DEĞİLDİR!

BU KARAR HERHANGİ BİR HUKUK ANLAYISINDAN, TEMELİNDEN KOLLİYEN YOKSUN, MESRUIYETİ OLMAYAN BİR KARARDIR. BU BİÇİM VATANDAŞLIKTAN ÇIKARMA İŞLEMİNİN DONYADA EMSALİ GÖRÜLMÜŞ DEĞİLDİR. SİLAH ZORUYLA ANAYASA NİZAMINI İLGA ETMİŞ, TÜRKİYE BOYOK MİLLET MECLİSİ'Nİ KAPATMIŞ, PARLAMENTER SİSTEMİ ORTADAN KALDIRMIŞ, KAYITSIZ SARTSIZ MİLLETİN OLAN EGEMENLİĞİ BEŞ KİŞİNİN ELİNDE TOPLAMIŞ BİR İKTİDARIN KENDİSİ ESASEN MESRUIYETİ HAİZ DEĞİLDİR. NE BUYLE BİR İKTİDARIN, NE DE HERHANGİ BİR BAŞKA MERCİİN ALACAĞI KARARLAR, ÖZGÜRLÜĞÜ VE MUTLULUĞU UĞRUNA TOM YAŞAMIMI VERDİĞİM HALKIMDAN VE YURDUMDAN BENİ KOPARAMAZ. TÜRKİYE ONLARA KALACAK DEĞİLDİR...

BORAN, AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA

CUNTA'YA KARŞI DİRENİŞ GÜÇLENİYOR

TÜRKİYE'DE ZULUM DOZENİNİ KURUMLASTIRMAKTA OLAN ASKERİ CUNTANIN FAŞİST KARAKTERİ, GEREK CUNTA ŞEFİ EVREN'İN YURT GEZİLERİNDE YAPTIĞI KONUŞMALARLA; GEREKSE ARKA ARKAYA ALINAN ÖNLEMLERLE GÜN GEÇTİKÇE DAHA NETLEŞİRKEN, BU CUNTAYA KARŞI GEREK YURT İÇİNDE, GEREK YURT DIŞINDA VE GEREKSE DÜNYA KAMUUYUNDA TEPKİLER DE GİTTİKÇE GÜÇLENMEKTEDİR. TÜRKİYE'NİN DURUMU ARTIK SÜREKLİ OLARAK AVRUPA KONSEYİ, AVRUPA PARLAMENTOSU GİBİ ULUSLARARASI KURUMLARIN GÜNDEMİNDEDİR, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN DA, AVRUPA PARLAMENTOSU'NA BASKAN VEKİLİ DANKERT'İN DAVETLİSİ OLARAK GELDİĞİ BRÜKSEL'DE, AVRUPA PARLAMENTOSU'NA TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL POLİTİK, SOSYAL VE EKONOMİK SORUNLAR ÜZERİNE AYRINTILI BİR ANALİZ VERMİŞ VE "SORUN TÜRKİYE'DE DEMOKRASİYİ NE ZAMAN DÜŞÖLECEĞİ DEĞİLDİR, SORUN, CUNTA'NIN KAFASINDA NASIL BİR DEMOKRASİ ANLAYIŞI BULUNDUĞUDUR," DEMİŞ, CUNTA'NIN DÜNYA KAMUUYUNU KANDIRMA TERTİPLERİNE DİKKATİ ÇEKMIŞTİR. (Yazısı 4. sayfada)

DİSK'İN BAŞKAN VE YÖNETİCİLERİ İŞKENCEDE

TİP Genel Başkanı Behice Boran, 20 Ocak günü Avrupa Parlamentosu Başkan Vekili Piet Dankert ile yaptığı görüşmede, DİSK yöneticilerine, temsilcilerine ve üyelerine askeri zindanlarda yapılan işkenceleri açıklamış bulunmaktadır.

Türkiye'den gelen bilgilere göre, 12 Eylül 1980'den beri sürekli gözetime altında bulundurulanan 2 bin'e yakın sendikacı ve sendika üyesi teker teker sorguturmadan geçirilmişlerdir. Bunların yaklaşık 1400'ü daha önce serbest bırakılmışlardır. Geriye kalan 560 kişiden önce 68 kişi, daha sonra 39 kişi tutuklanmıştır. İstanbul 3 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi'nin cunta tarafından istenilen genişlikte tutuklama yapması üzerine, Kara Kuvvet-

(Devamı 6. sayfada)

PATRONLARIN GİZLİ YASA TASARILARI

BELGE

Emperyalizmin, tekelci burjuvazinin ekonomik programını uygulamaya koyulan faşist cunta, sosyal yasaları da yine patronların istediği doğrultuda düzenliyor. Sendikalar ve grev yasalarını değiştirmek üzere Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun cuntaya verdiği yasa tasarılarının özetlerini 6'ncı sayfamızda açıklıyoruz.

İŞÇİ SINIFIMIZIN İKİ SAĞSKAN ÖRGÜTÜ DE 13 ŞUBAT'TA KURULMUŞTU

TİP 20, DİSK 14 YAŞINDA

Türkiye'de faşist cunta'nın terörü tüm demokrasi, bağımsızlık, sosyalizm ve barış güçlerini hedef alıyor. Sosyalist partiler, devrimci sendikalar, demokratik kitle örgütleri kapatılmış durumda.

Ama sınıf mücadelesi tarihinin her evresinde görüldüğü gibi, toplumsal gelişimin genel doğrultusuna ters düşen gerici baskı düzenleri ne denli güçlü olursa olsun, tarihsel gelişimin gereksinimlerine cevap veren düşünceleri, örgütlemeleri ve hareketleri ortadan kaldıramıyor...

12 Eylül Darbesi'yle faaliyetleri yasaklanan işçi sınıfı örgütleri için de geçerli bir doğru bu... Bu örgütler arasında, önümüzdeki 13 Şubat'ta kuruluş yıldönümleri kutlanacak olan Türkiye İşçi Partisi ile Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu da bulunuyor. TİP 20., DİSK ise 14. yılını dolduruyor...

İki kuruluş gününün birbiri üzerine çakışması, elbette bir rastlantı değil. Bilinçli bir tercihin sonucu: TİP 13 Şubat 1961'de 12 sendika yöneticisi tarafından kurulmuş ve daha sonra sosyalist aydınların da katılmasıyla, 1920'lerde Mustafa Suphi ve yoldaşlarının açtığı mücadeleye bayrağını parlamento da dahil Türkiye'nin tüm yüzeyinde dalgalandırmıştır. DİSK ise, TİP'in kurucularından döndürünün başında bulunduğu dört sendika tarafından 13 Şubat 1967'de kurularak Türkiye'de sınıf sendikacılığı bayrağını yükseltmiştir.

Türkiye'de egemen bulunan terör altında açıkça kutlanması mümkün olmayan bu ikili yıldönümünü bir arada kutlanmak üzere Demokrasi İçin Birlik Avrupa Komitesi, 14 Şubat 1981 günü Brüksel'de "TİP VE DİSK'LE DAYANIŞMA GEÇESİ" düzenlemiştir.

Tüm bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm güçleri bu dayanışma gecesine çağrılıdır.

YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ,
YAŞASIN DİSK!

gün, birleşik mücadele gündür

Emperyalizmle işbirlikçi tekelci burjuvazinin ve onların çıkarları hesabına hareket eden örtülü güç odaklarının pisirip kotardığı cuntta nihayet ense kökümüze geldi oturdu. Bu gelip oturuşun önlenemeyişinde belirleyici etken işçi sınıfının politik birliğinin ve tüm yurtsever, demokrat, ilerici, sol güçlerin kalıcı bir örgütlülüğe kavuşturulup eylem birliğinin gerçekleştirilememesi, güçlü bir birleşik mücadelenin verilemeyeceği idi. Cunta'nın ülke yönetimine elkoymasıyla, etkinliği gün günden artırılan birleşik mücadele gereği artık geciktirilemez bir ivedilik, yaşamsal bir zorunluluk kazanmıştır.

Cunta'ya karşı birleşik örgütlü mücadeleyi rayına oturtup geliştirme yolu, cuntta yönetiminin somut icrağı, somut hedefleri ve amacı üzerinde anlaşılabilirlik ve bu temel üzerinde mücadeleyi örgütleyip yükseltmektir. Oysa görülen manzara, cuntaya faşist denilip denilemeyeceğini ön plana çıkarma, eylem birliğini gerçekleştirme açısından bunu belirleyici nokta olarak görüp gösterme ve "faşist" denilmesini eylem birliği için, ortak örgütlü mücadelenin gerçekleştirilmesi için bir engel sayma eğilimidir; "Cunta'ya faşist diyorsunuz, biz katılmayız," tutumudur. Oysa, bu yüzden eylem birliğinin gerçekleşmesinin, birleşik demokrasi cephesinin önülmesinin gecikmesi, ancak emperyalizmin, iş ortağı tekelçilerin ve büyük burjuvazinin işine yarar, işçi sınıfının, emekçi yığınların, yurtsever ilerici güçlerin değil. Hele "Cunta'ya evet demek faşizme evet demektir", "Cunta'yı desteklemek faşizme evet demektir" sloganlarını koyduktan, cuntanın faşist yöntemler kullandığını yazdıktan sonra böyle bir vaziyet alışa tutarlı bir davranış denilemez.

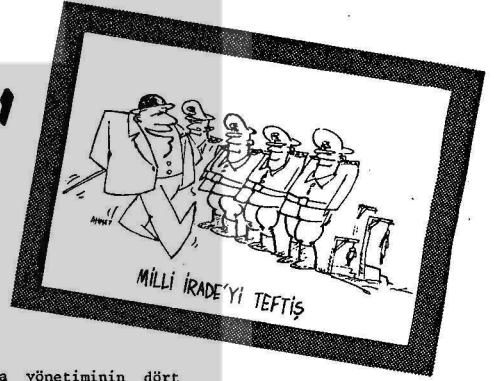
"Halkımızın baş düşmanı emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi" ise, Cunta "doğrudan emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye dayanıyor" ise, "cuntanın halkın çıkarlarına, özgürlüklerine karşı her saldırısının altında emperyalizmin ve işbirlikçi, tekelci burjuvazinin çıkarlarının yattığını yığınlara göstermeyi" basamak gerekiyorsa ve cuntanın bu tür saldırılarının hiçbir yanıtı bırakılmayacaksa, cuntanın tekelçilerin gücünü pekiştirme politikası kendisine karşı nesnel olarak geniş bir sosyal taban yaratmışsa, bu temel tesbitlerde anlaşılırsak, kısacası, emperyalizmle bağlar ve sınıf ilişkilerine göre cuntanın konumu ve işlevi konusunda görüşbirliğine varıyorsa, eylem birliğini örgütleyip geliştirmenin gerekli zemini var demektir. Buna ek olarak, ekonomik bunalımın faturasının işçi-emekçi kitlelere ödetilmesine, halkımız için yaşamı dayanılmaz kılan, ama küçük bir azınlığa tatlı kârlar sağlanan, enflasyona, işsizliğe ve isten çıkartmalara, tekelçilerin çıkarları uğruna halk kitlelerinin yoksullaştırılmasına, işçi sınıfına ve sendikalara uygulanan baskılara, toplu sözleşme görüşmelerinin askıya alınıp tek tip sözleşmelerin zorla kabul ettirilmesi girişimlerine, Türkiye'nin Ortadoğu'ya Amerikan müdahalesinin aracı ve Ortadoğu petrollerinin Amerika adına bekkisi yapılmış çabalarına, yapılan ve yapılması tasarlanan daha birçok benzeri işlere karşı isek, bu konularda mücadele gereğini kabul ediyorsak -etmemek de olanaksızdır- o zaman eylem birliğini örgütleyip geliştirmenin zemini daha da güçlü biçimde var demektir. Örgütlü birleşik mücadele genel ve soyut olarak "Cuntaya karşı" değil -nasıl adlandırılırsa adlandırılınsın- cuntanın emperyalizmin ve tekelci büyük burjuvazi ile olan göbek bağından kaynaklanan, yaptığı ve amaçladığı somut işlere karşı verilecektir. Dikkatleri ve çabaları, cuntanın hangi sözcüklerle niteleneceği tartışmalarından, ona karşı mücadele hedef ve alanlarına kaydırmak ve kitleleri harekete geçirebilmek için eylembirliğini mümkün olan en geniş yelpazede gerçekleştirmek gerekir. Bu başarılamazsa, hiçbir gerekçe veya bahane hiç kimseyi işçi sınıfımız ve tarih önünde sorumluluktan kurtaramaz.

Son bir nokta daha var. Cunta'ya ve onunla mücadeleye ilişkin olarak yukarıda özetlenen tesbitler, "Cunta'nın nasıl bir yön izleyeceği"ni de açıklıkla ortaya koyuyor. Bu tesbitler ışığında cuntanın yönüne ilişkin gölgeli, kuşkuyla olan ne kalıyor ki? Cuntanın yürüttüğü iç ve dış politikanın "kimî ordu çevrelerinde hoşnutsuzluk yarattığı" görüşüne gelince, bu, Cunta'nın izlediği ve izleyeceği yön sorusundan apayrık, onunla ilintisi olmayan bir konudur. Böyle bir durum olgunlaşır, "ordu içinde yurtsever güçlerin bir politik güç konumuna yükselmesi" gerçekleşirse, bu gelişme Cunta dışında ve ona karşı bir gelişme olur ve bugünkü cuntanın yönünü belirleme değil, onu devirme sonucunu verebilir ancak. Bu ayırımı yapmakta ve gözetmekte çok dikkatli ve titiz davranılmalıdır. Böyle davranılmaz da iki olgu birbirine karıştırılır ve bunun sonucu cuntanın izlediği politik çizginin olumlu yönde değişebileceği vehmine kapılırsa, "esnek politika" uygulama tutumu cuntaya karşı mücadeleden ağırından alınması, gevşemesi noktasına götürülebilir. Oysa gün, tüm demokratik güçlerin, bir an önce toparlanıp cuntaya karşı en güçlü, ödünsüz bir mücadeleyi verebilmeleri gündür.

EVREN, CUNTANIN

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANI ORJENERAL KENAN EVREN, BERABERİNDE KONSEYİN DİĞER ÜYELERİ OLDUĞU HALDE YAPTIĞI YURT GEZİSİNDE, CUNTANIN FAŞİSTLİĞİNİ ÇEŞİTLİ KONUŞMALARıyla SOMUTLAŞMIŞ BULUNUYOR. EMEKÇİ KİTLELERİ KEMER SIKMAYA ZORLARKEN KENDİ ŞERHİNE JET FİTİLLARİ UÇURTARAK MİSLİ GÖRÜLMEMİŞ BİR İSRAF ÖRNEĞİ DE VERDİRLEN EVREN'İN KONUŞMASINDAN, CUNTA'NIN NİTELİĞİNE AÇIKLIK KAZANDIRAN KISIMLARI SUNUYORUZ:

F. ALMANYA'DA
CUNTA YA KARŞI
İLKELİ-SÜREKLİ
EYLEM BİRLİĞİ
İÇİN İLERİ ADIM

"Faşizme karşı bütün demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak, demokrasi güçlerinin tek cephesini örnek". Yaşadığımız dönemin ana görevi bu.

Ancak bu ana görevi ortaya koyabilmek kadar, onu yaşama geçirebilmek de büyük önem taşıyor.

Demokrasi güçlerini birleştirebilmenin yolu ise, önce faşist demagoginin değil sadece kitleler, ilerici, demokrat sayılabilecek unsurlar üzerindeki olumsuz ve sapıtıcı etkilerini kırabilmekten geçiyor.

Her gün okuyor, izliyoruz: Cunta'nın kendisini "Atatürkçü" ilan etmesinden kuvvet ve cesaret alarak, ona yol göstermeye çalışanlar, ondan tekelci burjuvazinin ve arkasındaki emperyalizmin çıkarlarına karşı önlemler almasını bekleyenler, kısacası Cunta'yı bir umut gibi göstermeye çalışanlar eksik değil...

Cunta yönetiminin dört aydan beri emekçi düşmanı, halk düşmanı tüm çıkışlarını, baskı ve terörünü, kitlesel tutuklamalarını, işkencelerini, idamlarını ve emekçi aleyhine çıkarttığı yasaları görmezlikten gelenler olduğu gibi, mızrağı guvala sığdıramadıkları için olup bitenlerden "bürokrasi"yi sorumlu kılanlar da var... Sanki bürokrasi cuntadan bağımsızdır; kendi başına buyuktur, cuntayı yanıltmakta, yıpratmaktadır...

Ancak, Evren'in son konuşmaları, bu zavallı canı kurtaran simidini de ellerinden aldı. Gayet açık ve kesin, "Niye bürokratlar?" dedi Evren, "Bürokratların arkasında biz varız. Onlar ancak bizim direktiflerimizi yerine getiriyorlar. Onlara yapılan eleştiriler bize yapılmış demektir."

Cunta'nın asıl niyet ve

işlevi, faşist karakteri hakkında hâlâ yanılan kalmaşa eğer, onların ayaklarını da suya erdirecek daha birçok şey söyledi.

Bütün bu olgular dikkate alındığında, bugünkü dönemi, bazılarının yaptığı gibi, "gericilikle ilerleme güçleri arasında"; askersel diktatörlüğü kalcılaştırma, rejimi faşistleştirme yanlılarıyla demokrasiye geçme yanlıları arasında; emperyalizmle, ulusun ezici çoğunluğu arasında, işbirlikçi tekelci burjuvaziyle halk arasında ve burjuvaziyle proletarya arasında daha kesin, açık bir çarpışmaya vargüle hazırlanma dönemi" olarak belirleme olanağı yoktur. "Henüz hiçbir sınıf ve politik güç açık sözümlü söylemedi. O nedenle egemen sınıfların seçeneği olan faşizmi dayatmalarını söylemek gerek durumu yansıtmıyor," iddiasını ise ciddiye almak bile mümkün değildir.

Ama yine de bu şekilde düşünenlere güllük geçemeyiz, bir kaleme silip atamayız. Çünkü bu tür düşünceler, salt üç beş kişiye ait değerlendirmeler değil, sınıfsal temelleri bakımından tekel dışı burjuvaziden, geniş küçük burjuvazi yığınlarından kaynaklanan tesbitlerdir. Bilimsel sosyalist hareketin bazı ke-

TİP VE DİŞK
İLE
DAYANIŞMA
GECEİ

14 Şubat Cumartesi
Saat 18'den itibaren

L'ANCIENNE BELGIQUE

15, rue des Pierres - 1000 Bruxelles/Bel

melike demirağ
timur seçuk

VE ULUSLARARASI
SANATÇILARIN
TOPLULUKLARIN
KATILIMIYLA

FAŞİSTLİĞİNİ SOMUTLUYOR

CUNTA'YI "DEMOKRASİYE DÖNÜSTÜRE KARARLI" GÖRENLERİN DİKKATİNE

- 12 Eylül Harekati, Atatürk'ün ilkeleri ni amaçlayan bir harekettir. Türk Milleti için Sakarya'daki meydan savaşından sonra kutsal bir milli olay sayılır.

- Kurucu Meclis 30 Ağustos - 29 Ekim tarihleri arasında kurulacak ama, MCK dışta kalacak değil. MCK Senato'nun görevini yerine getirecek, Kurucu Meclis'ten çıkan kanunlar bize gelecek. Değiştirirsek, değişik şekliyle yürürlüğe girecek. Eskiden olduğu gibi geriye gönderecek değiliz.

- Bu Kurucu Meclis'e partili olarak, partililerden kimseyi almayacağız. Normal demokratik düzene döndükten sonra meclleti, devleti bu hale getirenlere teslim etmeyeceğiz.

- Anayasada bazı çarpık taraflar vardı. Bazıları anayasayı çok methediyorlar. Bu anayasa o anarşistlerin işine yaradı.

- Bize herşeyi düzeltiyorsunuz, Allah razı olsun diyeceklerine, ne zaman gideceksiniz diye gözünüzün içine bakıyorlar. Gideceğiz, gideceğiz... Tencereyi bunlar pisletmişler, biz temizleyeceğiz. Sonra bunlara bırakacağız, gene kırilecekler. Bozukluklar düzelince gideceğiz.

- 4 bin yıllık Türk yurdunun evlatlarını bölmek isteyenler var. Bu ülkeyi hiç kimseye parçalamayacağız.

CUNTA'NIN "ATATÖRKÇÜLÜĞÜ"NDE BİR İLERİCİLİK ARAYANLARIN DİKKATİNE

- Tek yol Atatürk Devrimi'dir, onun yoludur. Atatürk "Komünizm görüldüğü yerde ezilmezdir," demiştir.

- Nerede çalışkan, vatanperver işçimiz varsa, oralara el attılar. Onları kışkırtmak suretiyle bu terörü ve komünizmi yaymak istediler. O temiz vatandaşlarımızı birer masa olarak kullandılar. "Tek yol komünizmdir," deyip menleketi komünizmi getirmek istiyorlardı.

- Ankara'da komünist teşkilatın nasıl çalıştığını gördük. Biraz daha gecikseydik, belki bu konuşmayı size hitaben biz değil, onlar yapacaktı.

- Servet düşmanlığı yapılarak da, çalışkanı sömürerek de bu vatan yükselmez. Ne işveren işçiyi sömürecek, ne işçi işverene zorluk çıkaracak... Birbirinizin hakkını tanıyan verin...

- Sendika ağalarının harcadıklarının hesabını soracağız... 800 kişilik eğitim salonu var. Ne eğitimi yapacaklar? Komünizm eğitimi yaptırarak, Komünizm... Matbaa yaptırıyorlar. Ne yapıyor bu ofset modern matbaada? Dev-Yol'un bildirileri, gazeteleri burada basılıyor.

- İşçilere, 1980'de toplu sözleşme yaparlara vergi farkını ödeyemedik. Biliyoruz, ama ödeme gücümüz yoktu...

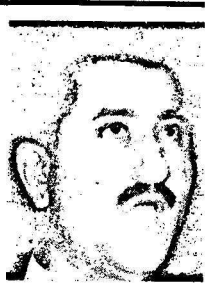
CUNTA'NIN NATO'CU VE SAVASCI YANINI GÖRMEK İSTEMEYENLERE

- Bölgemiz, bölgemiz derken Ortadoğu'yu kast ediyorum. Çok kritik günler yaşıyor. Yarın ne olacağını kimse kestiremez. Ufak bir yanlış adım bölgeyi ateşe verebilir. Bu bakımdan her an savaşta hazır olmak mecburiyetindedir... Askerlerimiz her an savaşta hazırızdır.

- Atatürk, "Ne mutlu Türk'üm diyene" derken bunu diyebilenin Türk olduğunu bütün dünyaya ilan etmiştir... Kore Harbi'ne, Kıbrıs Harekati'ne katılmışların evlatları, bu evlatlarını birbirinden ayırmaya imkan var mıdır?

CUNTA'YI "ATATÖRK LAİKLİĞİ"NİN SAVUNUCUSU OLARAK GÖRENLERE

"Konuşmalarında dine olan saygısını ve dinsel motifleri hiç eksik etmiyordu Evren Paşa. Adana'da son söz olarak 'Allahın rahmeti üzerinizde olsun,' demişti... Allah'a, Peygamber'e ve Kur'an'a olan saygısını sürekli vurgulamaktan geri kalmadı hiç. Konya yolunda kurban kesilirken, arabasını durdurmuş, imiş ve alnuna kurban kanı sürmüştü. Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nde kendisine armağan edilen Kur'an'ı öpüp alnuna koyduktan sonra almıştı... Konya'da dikkat ettik: Beyaz dosya kağıtlarına eski yazı ile not almıştı." (Cumhuriyet-19.1.1981)

ali karcı'yı yitirdik

Türkiye İşçi Partisi kurucularından Ali Karcı'yı Aralık ayında yitirdik.

TİP'in birinci yasal döneminde, 1965-69 arasında Adana Milletvekiliği yapmış olan, ikinci yasal döneminde ise kurucuları arasında yer alan Karcı, Gaziantep doğumlu bir halk çocuğuydu.

Genç yaşlarda İstanbul'a gelerek yaygın hayatına atılmış, mizah dergilerinde yazdığı yazılarıyla ve şiirleriyle sol düşüncenin yayılmasına büyük katkıda bulunmuştu. TİP kurulduktan sonra derhal partiye katılarak aktif bir örgütleyici olmuş, MYK üyeliği yapmıştır.

Mücadeleli yaşamı tüm yoldaşlarına örnek olacaktır.

lerini dahi etkileyebilmektedir.

O halde bütün gücümüzle ideolojik mücadeleye de ağırlık vermek zorundayız. Dost olmamız gereken, ancak bugün için gerçekleri göremeyen, yalpalayan unsurları kazanabilmenin yolu buradan geçiyor.

Acımasızca eleştireceğiz, politik gerçekleri bir bir açıklayacağız, her türlü uzlaşma eğilim ve çabasını yokedeceğiz.

Ancak, sadece ideolojik mücadele de yetmez. Bir yandan da politik olarak bize en yakın güçlerle somut eylem birliği yapabilmeli, tüm demokrasi güçlerinin TEK CEPHE'sini örececek bir çekirdek, bir çekim merkezini şimdiden yaratabilmeliyiz.

Federal Almanya düzeyinde ortaya konulan eylem birliği çalışmaları, yurt dışında gerçekleştirilen ilk somut adımları oluşturmaktadır.

Federal Almanya'daki bilimsel sosyalistler, bir yandan faşizmle uzlaşmaya götüren her türlü görüşle mücadele verirken, bir yandan da şimdilik DİB, KRDK ve Gerçek Gazetesi'yle Dayanışma Komitesi arasında ilkeli-süreklili bir eylem birliği platformunu gerçekleştirmiş bulunuyorlar.

Programı ve çalışma ilkeleri belirlenen bu platforma FİDEF'i, KOMKAR'ı ve Federal Almanya işçi sınıfı hareketini de katmayı temel görev olarak belirleyen üçlü blok, çabalarını giderek daha yoğunlaştırıyor.

TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARINI SAVUNMA KOMİTESİ KURULDU

Belçika'daki iki büyük sendikal merkez, FGTB ve CSC'nin Türk Seksiyonları'nın girişimiyle, Belçikalı demokratlardan oluşan "Türkiye'de İnsan Haklarını Savunma Komitesi" kurulmuştur.

Sosyalist Parti Genel Başkanı Karel Van Miert ve Belçika Komünist Partisi Genel Başkanı Van Geyt'in yanı sıra, Hristiyan İşçi Hareketi'ne, Wallon Derleniş Partisi'ne mensup milletvekilleri ve senatörlerin, FGTB ve ABVV sendikalarıyla Belçika'nın başlıca demokratik temsilcilerinin, tanınmış gazeteci ve yazarların katıldığı Komite'nin başkanlığını eski bakanlardan Piet Vermeylen yapmaktadır.

FAŞİST CUNTANIN DIŞ MİSYONU: ORTADOĞU JANDARMALIĞI

12 Eylül'de ülkemizin üstüne bir karabasan gibi çöken askeri-faşist diktatörlük, yönetime gelişinden bu yana yürüttüğü dış siyasetle de gerçek karakterini açığa vuruyor.

Cunta yönetiminde izlenmekte olan dış politik strateji, aslında uzunca bir süreden beri NATO elebaşları tarafından Orta-Doğu'ya yönelik olarak hazırlanmakta olan planların uygulanmasıyla gerçekleşmektedir. Amaçlanan, Türkiye'ye emperyalizmin Orta-Doğu ve Körfez jandarmalığı görevini yüklemek. Bu amaç belirlendiğinde 12 Eylül'ün dış dinamiğini de açıkça görebiliyoruz.

12 Eylül'de, NATO manevralarının ilköde sürdürüldüğü bir sırada, emir komuta zinciri içerisinde gerçekleştirilen bir askeri darbe ile, emperyalizm ve işbirlikçi tekeli burjuvazi-büyük toprak sahipleri ortaklığı, yıllardır özlemine çektiği faşist diktatörlüğü kurmuş bulunuyor. Faşist cuntanın işbaşına gelmesinin hemen ardından, emperyalist merkezler, başlıca ilşkilerinin uyduculuk ilişkilerine dönüştürülmesi yolunda Türkiye'nin dış politikasına kendi istemleri doğrultusunda yön vermek çabalarını artırıyorlar. 1980 Aralık ayında Brüksel'de yapılan NATO kış dönemi toplantılarında alınan kararlar, faşist bir yönetim altındaki Türkiye'nin emperyalizmin Orta-Doğu politikasındaki rolünü ve işlevini hiçbir kuşkuyla bir bırakmayacak bir biçimde ortaya koyuyor.

Toplantının ağırlık noktalarından birini, Basra Körfezi'ne yönelik yeni bir stratejinin saptanması oluşturmaktaydı. Bu doğrultuda ilk karar Kuzey Atlantik Asamblesi Genel Kurulu'nda alınıyordu. Asamble siyasi komitesince hazırlanıp genel kurulda hiçbir rezerv konulmaksızın kabul edilen karar tasarısının ilk bölümünde İran-İrak Savaşının sürmesi ve yayılma tehlikesi karşısında duyulan kaygılar dile getirildi. Savaşın petrol üreten ve petrol tüketicisi ülke ekonomileri üzerindeki olumsuz etkilerine değinildi ve bölgede "istikrarın sağlanmasının" gereği vurgulandı.

Aslında sözü edilen karar tasarısı, Asamble'nin 1979 yılı içinde Ottawa'da yapılan toplantısında, oluşturulacak özel bir komisyon tarafından hazırlanması kararlaştırılan

bir rapordan kaynaklanmaktaydı. Söz konusu raporda Sovyetlerin Afganistan'a "müdahalesi" eresinde petrol yatakları açısından Körfez bölgesinin "en hassas bölge" haline geldiği belirtiliyordu.

Bu rapor sonucunda hazırlanan tasarının sonuç bölümünde ise şu ifadeler yer almaktaydı:

"Kuzey Atlantik Asamblesi, NATO'nun sınırlarına gereken saygı göstererek Körfez Bölgesinde istikrarın sağlanmasında ittifakın bütün üyelerinin ortak çıkarı bulunduğunu ifade eder; üye ülkeleri NATO anlaşmasının uygulanamayacağı diğer bölgelerdeki çalışmalarını, bazı üye ülkelerin daha etkin bir biçimde ele alabilmeleri için gerekli esnekliği sağlayacak NATO Bölgesi içinde bir askeri program ve strateji üzerinde anlaşmaya çağırır. Farklı çatışma bölgeleri için özel görevler kabul edebilecekleri göz önünde bulundurularak, mütefikler arasında daha etkin bir kriz çözümleme sistemi oluşturulmaya davet eder." (Cumhuriyet, 26 Kasım 1980)

Tavsiye niteliğindeki bu kararı NATO Savunma Bakanları Toplantısında Körfez Stratejisinin onaylanması izliyordu. Toplantı sonucunda yayınlanan bildiriye, üye ülkelerin Güney-Batı Asya'da "istikrarın sağlanması" amacıyla giriştikleri eylemlerin ve ABD ile diğer ülkelerin Hint Okyanusu ile Körfez bölgesinde kuvvet yerleştirmelerinin tüm üyelerin çıkarına olacağı yolunda görüş belirtiyor ve "Bakanlar bu amaçla sağlanacak olan transit olanaklarının önemini not etmişlerdir," deniliyordu.

İşte emperyalizmin saldırı örgütü NATO'nun bölgede istikrarı sağlamak amacıyla geliştirdiği "etkin kriz çözümleme yöntemi"... Böylece NATO'nun sınırları, görev ve yetki alanı Basra Körfezi'ne dek genişletilmiş oluyor.

Faşist cuntanın baskısı altına alınan Türkiye'ye uygun görülen görev ise: Takviye birliklerinin geliş ve konaklandırılmasını kolaylaştırmak için transit olanaklarını sağlamak ve "ABD ve diğer ülkelerin kuvvetlerini başka bölgelere kaydırmaları olasılığını karşısında doğan boşluğu da bir NATO gücü olarak doldurmak"...

İşte hazırlanan barışçı tutumlar atfettikleri faşist cuntanın gerçek dış misyonu...

TİP

Turquie : le vrai visage d'une dictature

Le témoignage de Mme Boran, présidente du TIP

Invitée à Bruxelles par M. Piet Dankert, vice-président du Parlement européen, Mme Behice Boran, présidente du Parti Ouvrier de Turquie (TIP) lui a communiqué une information détaillée sur la vie politique en Turquie.

constituante en donne un aperçu il ne s'agit pas d'une assemblée élue librement, et son rôle ne sera que de préparer un projet de nouvelle Constitution, de lois sur les partis politiques et sur les élections.

pour les interrogatoires de suspects.

Elle a dit en outre que de récentes informations lui étaient parvenues sur les mauvais traitements infligés aux détenus.

BORAN, AVRUPA KAMUOYUNU UYARDI

12 EYLÜL DARBESİ'YLE BİRLİKTE EVİNDE GÖZETİM ALTINA ALINAN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN, DAHA SONRA DÜNYA DEMOKRATİK GÜÇLERİNİN BASKISI SONUCU CUNTA'NIN ELLERİNDEN KURTULMUŞ OLUP BİR SÖREDED BERİ YURT DIŞINDA TEDAVİ GÖRMEKTEYDİ. SAĞLIK DURUMU DOZELEN BORAN, HASTANEDEN ÇIKARILMAZ, BROKSEL'E GELEREK AVRUPA KAMUOYUNU TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARININ ÇİĞNENMESİ KONUSUNDA UYARMAK ÜZERE YOŞUN BİR MOCADELEYE GİRMİŞTİR. MİLLETVEKİLİ OLDUĞU DÖNEMDE AYNIZAMANDA TÜRKİYE-AET KARMA PARLAMENTO KOMİSYONU OYELİĞİ YAPMIŞ BULUNAN BORAN'IN AVRUPA PARLAMENTOSU'NDAKİ İLK TEMASI KONUSUNDA DEMOKRASİ İÇİN BİRLİK AVRUPA KOMİTESİ'NİN YAPTIĞI AÇIKLAMA SÖYLEYDİR:

Mme Boran, présidente du Parti Ouvrier de Turquie, a été invitée à Bruxelles par M. Piet Dankert, vice-président du Parlement européen, pour lui exposer la situation politique en Turquie.

Turquie : la présidente du Parti Ouvrier de Turquie avertit l'Europe de rentrer au calme.

Mme Boran, présidente du parti ouvrier de Turquie, qui vit actuellement à Bruxelles, a été invitée par M. Piet Dankert, vice-président du Parlement européen, pour lui exposer la situation politique en Turquie.

Türkiye işçi partisi ile belçika komünist partisi yöneticileri görüştü

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Belçika'da bulunduğu sırada, Türkiye'deki durumu açıklamak ve Türkiye halkının demokratik mücadelesine uluslararası dayanışmanın güçlendirilmesini sağlamak için yoğun temaslarda bulunmuştur.

TIP Genel Başkanı Boran, 26 Ocak 1981 günü de, TIP Genel Sekreteri Dr. Nihat Sargın ile birlikte Belçika Komünist Partisi Genel Merkezi'ni ziyaret ederek parti yöneticileriyle görüşmüştür.

BKP ve TIP adına yayınlanan ortak basın duyurusunda şöyle denilmektedir:

"Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran ve TIP Genel Sekreteri Nihat Sargın, BKP Merkez Komitesi'nde Parti Genel Başkanı Louis Van Geyt ve Merkez Komitesi üyesi ve Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Paul Van Praag ile bir görüşme yaptılar.

"Boran, bu görüşmede, Belçika Komünist Partisi'nin ve tüm Belçika demokratik güçlerinin Türkiye demokratik güçleriyle dayanışmasının önemini vurgulamıştır.

"Belçika Komünist Partisi temsilcileri de, Boran'ı özgürlüğe kavuşmuş görmekten duydukları memnuniyeti belirtmişler ve Türkiye'de demokratik bir rejimin kurulmasına katkıda bulunmak üzere tüm Belçika ve Türkiye demokratik güçleriyle birlikte çalışma isteklerini dile getirmişlerdir."

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Avrupa Parlamentosu Başkan Vekili Piet Dankert'in çağrılısı olarak geldiği Brüksel'de 20 Haziran günü kendisiyle bir görüşme yaparak, Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi ve özellikle Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK'in tutuklu yöneticilerine, temsilcilerine ve üyelerine uygulanan işkenceler konusunda ayrıntılı açıklamalarda bulunmuştur.

Boran'ın Mr. Dankert ile görüşmesinde, Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Sekreter Yardımcısı Mr. David Blackman de hazır bulunmuştur.

Görüşmede Boran, Türkiye'de demokrasiye dönüş konusunda sorulması gereken sorunun "ne zaman?" sorusu değil, fakat generallerin kafasında ne türden bir demokrasi anlayışı bulunduğu sorusu olması gerektiğini ısrarla vurgulamıştır. Boran'a göre, kurucu meclis'in kurulması ve işlevleri konusunda yapılan açıklamalar bu konuda yeterince ipucu vermemektedir. Bu özgürce seçilmiş bir meclis olmayacak, işlevi ise sadece yeni anayasa taslağı ile, siyasal partiler ve seçimler konusunda taslakları hazırlamak olacaktır. Milli Güvenlik Konseyi, bu projelerin hazırlanması sürecinde mutlak kontrol sahibi olacağı gibi, metinler üzerinde son sözü de söyleyecektir. Tüm siyaset adamları, önemleri ve statüleri ne olursa olsun, ülkenin siyasal sisteminin temelini atmakla görevli olacakları söylenen bu meclisin dışında tutulacaktır.

Boran, daha sonra, Devlet Başkanlığı, Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığı ve Silahlı Kuvvetler Başkomutanlığı sıfat ve yetkilerini kendinde toplayan General Evren'in mütemadiyen "Atatürkçülük" temeli üzerine "yeni bir demokrasi" kurulacağını ve bu modele ters düşecek hiçbir anlayışın hoşgörülemediğini söylediğine dikkati çekmiştir: "Belirtmek gerekir ki, generaller, Atatürkçülük'ün (Kemalizm'in) gerici bir yorumunu benimseyerek onun anti-emperyalist ve laik karakterini dışlamışlardır. Bu yorumu ters düşen her davranışın derhal ve şiddetle ezileceğini tekrarlamaktadırlar.

"Şurası muhakkak ki, işçi sınıfının hiçbir partisine, hiçbir sol partiye yasal çalışma olanağı tanınamayacak, sadece aynı modelin kopyası olan partilere izin verilecektir."

Konuşmasında Boran, emekçilere karşı alınan yeni önlemlere de dikkati çekmiştir: Grevlerin yasaklan-

demokrasi için birlik kon

Çeyen yıl 15-16 Haziran'ın yapıldığı demokrasi için Birlik bölgesi ve diğer bölgelerde yapılan toplantılar.

İlk olarak Federal Almanya'da Düsseldorf ve Frankfurt bölgelerinde yapılan toplantılar, sonra bu bölgelerden seçilen delegelerin kongresi toplanmıştır.

Belçika, Fransa ve İsviçre kongreleri de yapılmıştır.

"Devamlı veya geçici olarak illerimizde bulunan Türkçe konuşan öğrencilerimiz, demokratik merkezimizde ilk kez CEPHE anlayışı ve hedefleri doğrultusunda yaşamın gerçekleştirilmesi için katılmaya hazır ve çalışmaya hazır olduklarını bildirdiler. İsviçre ve Avustralya'da da kongreler yapılmıştır.

İlke örgütlerinden gelecek olan Birlik Avrupa Örgütü'nün kongresi 14 Eylül'de yapılacak, bu kongrede örgütlenilecek, yeni DİB Avrupa Komitesi oluşturulacaktır."

SINIF SAVAŞININ ÖN SAFINDA

"TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ BİLİMSEL SOSYALİST PARTİSİ OLAN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, TÜRKİYE'NİN SOMUT KOSULLARININ BİLİMSEL SOSYALİST AÇIDAN SOMUT TAHLİLİNE DAYANAN PROGRAMI VE İŞÇİ SINIFI PARTİSİNE ÖZGÜ TÜZÜĞÜ İLE, SAPTADIĞI STRATEJİ VE UYGULADIĞI TAKTİKLERLE, DENENMİŞ KADROLARI VE BAŞARILI GEÇMİŞİYLE, İŞÇİ SINIFININ UZUN BİR TARİHİ OLAN POLİTİK MÜCADELESİNİN GÜÇLÜ KOSULLARINDA ÖRGÜTLENİŞİ VE BU MÜCADELENİN YORUTUCUSU VE GELİŞTİRİCİSİDİR. GÜCÜNÜ TARİHSEL SÖREKLİLİK VE BİLİMSEL SOSYALİZMDEN ALARAK, İŞÇİ SINIFININ, MOTTEFİKİ EMEKÇİ SINIFLARLA BİRLİKTE YORUTTOĞU, EMPERYALİZME, FASİZME VE KAPİTALİZME KARŞI BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM MÜCADELESİNİN HER HAL VE ŞARTTA ÖRGÜTLÜ OLARAK, YILMADAN SÖRDÜRMEK KARARINDADIR." (TIP 7. Kongre Kararları, 26.2.1979)

TIP'i, İstanbul Sendikalar Birliği'ne bağlı 12 sendika yöneticisi 13 Şubat 1961'de kurdu. Kurucuların kendilerini egemen olan özne niyetleri ve ufukları ne olursa olsun, bu kuruluş, uzun suskunluk yıllarından sonra, işçi sınıfı bilimsel sosyalist hareketinin, 1961 Anayasası'nın getirdiği yeni ortamda dışa vuruyordu. İşçi sınıfının bağımsız siyasal partisini örgütlemek gereksiniminin ifadesiydi.

İlk yılın bocalama ve arayış döneminden sonra Parti'yi ve gelişmesini dikkatle izleyip değerlendiren bilimsel sosyalist aydınların katılmaları, sendikacılarla birlikte aynı parti çatısı altında siyasal ve örgütsel sorumlulukları paylaşmalarından sonradır ki, TIP, adım adım, ama burjuvazinin tahminlerini de aşacak bir hızla serpilirdi, gelişti. Bu gelişim süreci ile birlikte, Anayasa ilercisi bir yoruma kavuştu; tozlu raflarda uyuklayan parlak sözler olmanın çıkıp ete kemiğe büründü, anlam kazandı.

1961 Anayasası'nı bu anlamıyla bir kalkan gibi kullanarak işçi sınıfını ve emekli kitlenin bilinçlendirmek, örgütlemek yolu sonuna kadar açıldı. ABD emperyalizmine karşı ilk kitlesel direnişler, köylülerin demokratik istemleri kısa zamanda TIP'in önderliğinde örgütlendi, sonuç alıcı boyutlara ulaştı.

1964'te Birinci Büyük Kongre. Program kabul edildi. Bilimsel sosyalist örgütlenme ilkelerini tüzüğünde esas olarak benimsemiş ve bu yolda kendini geliştirmekte olan Parti

kabul ettiği programla Türkiye sorunlarını da bu dünya görüşü açısından çözümlüyor ve çözümler öneriyordu.

1965 ise, burjuvazinin tüm barajlarının aşıldığı ve Cumhuriyet tarihinde ilk kez 15 sosyalist milletvekilinin TIP listesinden seçilerek Meclis'e girdiği yıl oldu. Bu olay, gelişmeye yeni bir ivme kadandırdı. Ülke çapında yürütülen kitlesel devrimci mücadelelerin yanı sıra parlamento alanında da işçi sınıfının sesi yükseltildi. 1966 Bütçe görüşmeleri sırasında burjuva partilerinden birinin liderinin de belirttiği gibi, "TIP'lilerin Meclis'e girişiyle müzakereler o güne kadar görülmemiş sorunlar parlamentosunda gündeminde yer alıyordu."

Gelişmeye paralel olarak, bilimsel sosyalist hareketin "çocukluk hastalıkları" da kendini göstermekte gecikmedi. Sapmalar, kıssa veya uzun ama ergeç bitecek yıl arkadaşlıkları... Arınma... Bilimsel sosyalistleşme sürecinin gelişip 1970'te 4. Kongre'yle yeni bir boyut kazanması.

Ve de taşlı sopalı saldırılar. Giderek daha kızışan, militanları daha militan kılan, celikleştiren sınıf mücadelesi... Anti-emperyalist mücadelenin ilk şehidi partili Vedat Demircioğlu... Ve diğerleri...

İKİNCİ DÖNEM

Parti arınmış, bilimsel sosyalizmin sağlam kılavuzluğunda doğru rotasını çizmiş, ama kıyasıyla iç ve dış mücadelelerin zayıflaması, yıpratıcı etkisinin henüz üzerinden atılmamışken 12 Mart fasizmi bastırdı. TIP kapatıldı. Ama Türkiye'nin toplumsal mücadelesine on yıl süreyle damgasını vurmuş bir örgüt terör önlemleriyle bir çırpıda yok etmek mümkün değildi.

TIP yöneticileri, ağır ceza tehdidi altında yargılandıkları askeri mahkemeleri, ulaşılan çizginin savunma hattı olarak kullandılar. Hareket, o döneme kadar ulaştığı çizginin gerisine düşmeyecekti.

Nitekim öyle oldu. Kosulların yeniden elverdiği anda, 1975'te Parti yeniden örgütlendi.

5. Büyük Kongre olarak da nitelenebilecek olan 50 kişilik Kurucu Kurul'un kabul ettiği yeni tüzük ve programıyla Parti, 1971'de erişilen çizgiyi de aşarak, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi kimliğiyle siyasal arenada yerini aldı.

1975-1980: Bu beş yıllık dönemde de 6, ve 7. Büyük Kongre'lerle birlikte, Parti'yi rayından saptırma girişimlerine karşı kararlı mücadele sürdürüldü. Yurt öçüsünde yaygın, işyerinden mahallelere, köylere kadar uzanan bir çalışma ekibi hedefiyle derinlemesine örgütlenme ve eğitime girişildi.

Parti'nin Türkiye ve dünya sorunlarına ilişkin çözümlerini gerek Program'da, gerekse diğer Parti belgelerinde somutlaştırırken, güncel koşullarda sadece siyasal yaşamın değil, aynı zamanda ekonomik yaşamın da demokratikleştirilmesi için öneriler de "Demokratikleşme İçin Plan"da bütünlendi.

Kitlesel mücadelelerin yanı sıra girişilen seçim kampanyalarında da, gerek miting alanları, gerekse TRT mikrofon ve ekranları, bilimsel sosyalist hareketin sesini yükseltmek için sonuna kadar değerlendirildi.

Gene saldırılar... Kitlesel cinayetler... Yaralamalar... Baskınlar... Ve her saldırdı bıçak gibi bilenen, çeliğine yeni su verilen militan bir örgüt yapısı...

Bilimsel sosyalist hareketin tarihinde yine ilk kez Parti için genel tartışma ve onu taçlandırılan "TEK PARTİ - TEK CEPHE" kararları, bu kararların uygulanması, yaşama geçirilmesi doğrultusunda içtenlikli, kararlı adımlar:

a) Bilimsel sosyalist hareketin bölünmüş olduğu olgusunu bir propaganda veya yatırım aracı olarak değil, yürekten kabul ederek, birleşme yol ve olanaklarının değerlendirilmesi;

b) Anti-emperyalist, anti-fasist, anti-tekelci ve anti-sovyetist TEK CEPHE'nin oluşturulması için tüm olanak ve güçlerin seferber edilmesi...

12 Eylül fasizminin darbesi de bu dönüm noktasında indi. TIP kapatıldı, evraklarına el kondu, merkezleri mühürlendi.

Ama 1920'lerde başlayan bilimsel sosyalist mücadeleyi 20 yıldan beri örgütlü sürdürerek kitlelere mal eden, Türkiye toplumsal ve siyasal yaşamının ayrılmaz bir parçası olan bir partiyi bir fetva ile toplum yaşamından, işçi sınıfının mücadele alanından silebilmek ne cüretçilerin, ne de arklarındaki tekelci burjuvazinin haddine...

20 yıllık örgütlü geçmiş, geleceğin de güvencesidir.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ YAŞIYOR VE SAVAŞIYOR! HER HAL VE ŞARTTA GÖREV BASINDA OLARAK KAVGASINI SÖRDÜRÜYOR!

MUSTAFA SUPHI VE YOLDAŞLARINI ANIYORUZ

melerden bu yana enflasyon oranı yüzde 300'ü aşığı halde ücretlere sadece yüzde 70'lik bir artış uygulanması, sendika, grev, toplu sözleşme, işçi-işveren ilişkileri ve demokratik

direnişler konusunda yeni baskı yasalarının kotarılması...

Boran şu noktayı da, bu görüşmede özellikle vurgulamıştır:

"Türkiye'de gözaltına alınanların sorgulamasında işkenceye başvurulması, otonomikman uygulanan bir yöntem olmuştur."

DISK ve ona bağlı sendikaların yöneticilerine, temsilcilerine, görevlilerine ve üyelerine uygulanan işkenceler konusunda aldığı en son bilgileri de Avrupa Parlamentosu'na yansıtan Boran, 2000'den fazla sendikacı ve sendikaların gözaltına alındığını, bunlardan 506'sı hakkında kovuşturma yapıldığını, 300'den fazlası hakkında ise tutuklama kararı verildiğini belirtmiş, "Bunların hepsi, uykusuz bırakılmaktan tutun dağa ve elektroşok'a varan çeşitli ağır işkencelere tabi tutulmuşlardır," demiştir.

Konuşmasının sonunda Boran, askeri yönetimin, aldığı tüm önlemlere ve uyguladığı tüm baskılara rağmen terörizmin üstesinden geleceğini belirtmiştir:

Öncelikle, terörizmin gerçek sorumluları ne ortaya çıkarılacak ne de görevlerinden uzaklaştırılacaklardır.

İkincisi, egemen sınıfların, emperyalizmle işbirliği halindeki tekelci kapitalin, mevcut sömür, yokluk ve sefalet düzenini sürdürülebilmek için emekçi kitlelerin direniş ve militanlığını kırmak üzere teröre başvurmaktan başka çareleri yoktur.

Cunta'nın, Türkeş de dahil MHP yöneticileri aleyhinde kovuşturma açtırması, askerlerin, terörizmin kaynağı olan faşist partinin karşıtı oldukları anlamına gelmez. Türkeş, MHP ve yan örgütleri, şiddet olaylarına, cankırımlarına ve siyasal cinayetlere öylesine karışmışlardır ki, bir kenarda tutulmaları zorunlu hale gelmiştir. Bunun yerine bir askeri cuntanın işbaşına getirilmesi planlanmış ve bu plan uygulanmıştır.

Ayrıca, unutulmamalıdır ki, faşizm kendisini çeşitli biçimlerde gösterebilir ve göstermektedir.

Bugün Türkiye'de işçi sınıfına, onun örgütlerine ve savaşçılara karşı en ağır baskıları uygulamakta olan burjuvazi, bundan tam 60 yıl önce de, 28 Ocak'ı 29 Ocak'a bağlayan gece, başta Mustafa Suphi olmak üzere Türkiye Komünist Partisi'nin 15 kurucusunu Karadeniz'in karanlık sularında boğdurtmuştu. Parti'yi kurduktan hemen sonra, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin en etkin ve sonuç alıcı biçiminde ancak Türkiye topraklarında verilebileceğinin bilincinde olarak Türkiye'ye giren Mustafa Suphi ve Yoldaşları, burjuvazinin çıkarlarını savunmakla yükümlü

paşalar tarafından komploya düşürülerek öldürülmüştü. Ardından da Türkiye işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi yasaklanmıştı.

Uzun yıllar zor güzellik koşullarında sürdürülen işçi sınıfının siyasal çalışması, 1950'leri izleyen suskunluk döneminden sonra, 1961'de TIP'in kurulmasıyla kitlelere mal olmuştur.

Bugün bilimsel sosyalist platformda bulunan örgütler, yeni baskı koşullarına rağmen, Mustafa Suphilerin açtığı bayrağı daha da yükseltmek Sosyalist Türkiye'yi ergeç kuracaklardır.

Kongreleri

Yıldırım'da kurulmuş bulunan Demokratik Örgütlerinin Birinci Kongreleri Düsseldorf, Münih, Berlin, Duisburg'de yapılmış, daha delegelerle DİB Federal Almanya

Kongreleri de kısa zamanda tamamlandı. Bu kongrelerde de ülke dışında oturma ve çalışma oluşturduğu bağımsız örgütleri oluşturdu. Çerçevesinde ve "TEK KULTURDA TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ" başlığında bulunmaları hak ve çıkarları için birlik, ayrıca Bolşevik komiteler oluşturdu. Babaların

olan delegelerle Demokrasi İçin 14 Şubat cumartesi gündürlük tüzüğü, karar tasarıları görüşüldü.

3u- çalışması yararlı görüme
ıgı yen" işçilerin işten çıkar-
ko- tilması; son toplu sözleş-
le-
3e-
yen
ze-
si"
ele
y1-
5y-
ir:
ge-
ün
bir
nun
aik
ır.
ner
id-
la-
iş-
ti-
iye
ta-
no-
le-
e-
eni
ek-
an-

lanması, çalışma, geçi, cep
lu sözleşme, işçi-işveren
ilişkileri ve demokratik

göçümlü
lamıştı
"Tür
linanla
işkence
tomatik
yöntem
DİSK
kaların
silcile
ve üyel
kencele
en son
Parla
Boran,
dikacı
altına
dan 506
turma y
fazlası
lama ke
lirtmiş
uykusuz
dayağa
ran çeş
re ta
demiş
Konu
ran, as
dığı tü
ladığı
teröriz
meyeceğ

demokrasi için birlik kongreleri

Geçen yıl 15-16 Haziran'ın yıldönümünde kurulmuş bulunan Demokrasi İçin Birlik bölge ve ülke örgütlerinin birinci kongreleri yapılmaya başlanmıştır.

İlk olarak Federal Almanya'da Düsseldorf, Münih, Berlin, Duisburg ve Frankfurt bölge örgütlerinin kongreleri yapılmış, daha sonra bu bölgelerden seçilen delegelerle DİB Federal Almanya Kongresi toplanmıştır.

Belçika, Fransa ve İsviçre kongreleri de kısa zamanda tamamlanacaktır.

"Devamlı veya geçici olarak ülke dışında oturma ve çalışma durumunda bulunan Türkiyelilerin oluşturduğu bağımsız örgüt" olarak "demokratik merkezîyetçi ilkeler çerçevesinde" ve "TEK CEPHE anlayışı ve hedefleri doğrultusunda Türkiye'de demokratik yaşamın gerçekleştirilmesi için katkıda bulunmak", "üyelerinin ve aynı yaşam ve çalışma koşullarında bulunanların hak ve çıkarlarını korumak" amacı güden Demokrasi İçin Birlik, ayrıca Hollanda, İsveç ve Avustralya'da da komiteler oluşturma çabalarını sürdürmektedir.

Ülke örgütlerinden gelecek olan delegelerle Demokrasi İçin Birlik Avrupa Örgütü'nün kongresi 14 Şubat cumartesi günü Brüksel'de yapılacak, bu kongrede örgüt tüzüğü, karar tasarıları görüşülecek, yeni DİB Avrupa Komitesi seçilecektir.

TÜSTAV

**SENDİKA VE GREV YASALARI
NE HALE GETİRİLECEK?**

FASİST ASKERİ CUNTANIN İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLER ALEYHİNE ALDIĞI TOM ÖNLEMLERİN VE HAZIRLANMAKTA OLDUĞU TOM TASARILARIN ARKASINDA TEKELCİ SERMAYE BULUNMAKTADIR. NİTEKİM, İLERİCİ SENDİKALARIN YASAKLANMASI, GREV VE TOPLU SÖZLEŞMELERİN ASKIYA ALINMASI, 1970'TE 15-16 HAZİRAN DİRENİŞİNE YOLACAN PATRON DAYATMALARININ ÖRÜNÖDÜR. YENİ HAZIRLANMAKTA OLAN SENDİKALAR VE GREV VE TOPLU SÖZLEŞME YASALARI İÇİN TEMEL ALINACAK TASLAKLARI DA TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU HAZIRLAMISTIR. TEK CEPHE MUHABİRLERİNİN ELE GEÇİRDİĞİ BU TASLAKLARIN BİR ÖZETİNİ AŞAĞIDA TÜRKİYE KAMUYUUNA SUNUYORUZ.

274 SAYILI KANUNDA:

- Sendikalara üye olmak ve üyelikten istifa etmek Nöter kanalıyla olmalı, üyelikten ayrılma Bölge Çalışma Müdürlüklerince tutulacak işçi sicil kütüklerine işlenmelidir.
- Her işkolunda kurulmuş veya kurulacak işçi ve işveren sendikalarının işçi ve işveren konfederasyonlarına üye olmaları zorunlu bulunmalıdır. İşçi ve işveren konfederasyonları birden fazla olmamalıdır.
- Sendikalar Türkiye çapında faaliyet göstermek amacıyla kurulmalı, kuruluşlarının nitelikleri, sendikaların umyak zorunda olduğu Atatürkçülük ilkeleri vs. hususlar kanunda gösterilmelidir.
- Aynı anda birden fazla sendikaya üyelik yasaklanmalıdır.
- Sendikaların idari ve mali dış denetimi her yıl sağlanmalıdır. Denetimden geçmemiş sendika çağrı yapamamalıdır.
- Check-off sistemi kaldırılmalıdır.
- İşverenlerin işveren sendikalarına ödedikleri aidat masraf kabul edilmez.
- Sendikaların yapacakları eğitim çalışmalarının devlet denetiminde ve mesleki eğitime yönelik olması sağlanmalıdır.
- Sendikaların siyasi partilerle her türlü ilgi kurmaları yasaklanmalı, böyle bir ilgi halinde kapatılmalıdır. Siyasi partilerden maddi yardım kabul edememeli ve onlara her çeşit maddi yardımda bulunamamalıdır. Sendikaların başkanları ile sendika yönetimi, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin siyasi partilerin yönetim organlarında görev almaları yasaklanmalı, böyle bir üyelik halinde sendikalardaki görevleri otomatikman sona ermelidir. Sendikaların siyasi partilerin toplantı, miting ve yürüyüşlerine katılmalarına izin verilmemelidir.
- İşyerinde her çeşit sendikal faaliyet yasaklanmalıdır.
- Sendikaların miting ve yürüyüş yapmaları yasaklanmalıdır.
- Sendika temsilciliği müessesesi yeniden düzenlenmeli, sendika temsilcilerine işçi haklarından fazla ve farklı hak tanınamamalı ve irtibat görevi dışında görev verilmemelidir.
- Sendikalar yasa dışı olaylarda kamuya ve zarara uğrayan işverenlere karşı üyeleriyle müteselsil şekilde cezai, mali ve hukuki alanda sorumlu kılınmalıdır.
- Sendikalarla derneklerin organik ilişki kurmaları ve birbirlerine mali yardımda bulunmaları önlenmelidir.
- İşkolları sayıyı azaltılmalı ve 16 olarak tesbit edilmelidir.

275 SAYILI KANUNDA:

- İşçi sendikaları o işkolunda çalışan sigortalı işçi sayısının yüzde 40 ve daha fazlasını temsil etmedikçe toplu iş sözleşmesi yapmaya ehil olamamalıdır. Bu ehliyete sahip sendika çalışan işçilerin yüzde 50+1'ini temsil ettiği işyerleri için toplu iş sözleşmesi çağrısında bulunabilmelidir.

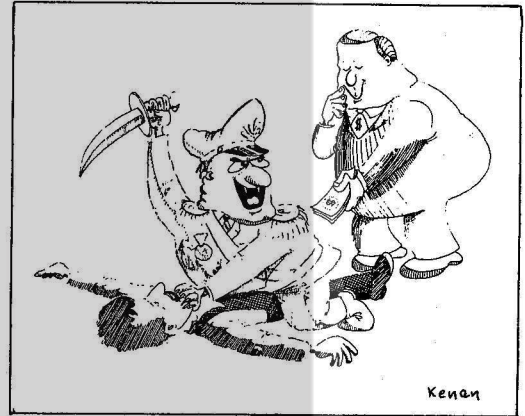
- Toplu iş sözleşmesi bireyler arasında yapılamamalı ve yalnız işçi sendikaları ile işveren sendikaları arasında yapılan bir akit olmalıdır.
- Her işkolunda birden fazla işveren sendikası olmamalıdır.
- Çağrı yapan işçi sendikasının ehliyetli ve yetkili bulunup bulunmadığı, bir itiraz olmasa dahi, bölge çalışma müdürlüklerince 10 gün içinde incelenmelidir.
- Tek bilanço ile ve tek genel kurul-la çalışan müesseseler birden fazla işyerine sahip olsalar dahi, tek işyeri sayılarak tek toplu iş sözleşmesi yapılmalıdır (Banka ve sigorta şirketleri gibi).
- Tek sözleşme prensibi kabul edilmedi ve tercihan grup sözleşmelerine gidilmesi sağlanmalıdır.
- Yapılmış toplu iş sözleşmesinin işkolunun yarından fazlasını kapsamamalı halinde Bakanlar Kurulu'nca teşmil edilmelidir.
- Grev ve lokavtin, belediyeler, DDY ve THY gibi hizmet sektöründe, faaliyetin tekel olarak yapıldığı sanayi ve hizmet sektöründe, bankalarda, petrol ve enerji üretimi işlerinde, seker ve gübre gibi mevsimlik işlerde, turizm sektöründe, temel gıda maddesi üretimi işlerinde de yasaklanması kabul edilmiştir.
- Grevin uygulandığı işyerlerinde bu grev, kamu düzenine, kamu yararına ve genel ekonomik yararlarına aykırı noktaya geldiğinde, mahalli idare amirlerince veya bakanlar tarafından ertelemelidir. Erteleme, grev başlandıktan da yapılabilmelidir.
- Erteleme grevlerle ilgili toplu iş sözleşmeleri, Yüksek Hakem Kurulu tarafından kesin olarak karara bağlanmalıdır.
- Uzlaştırma kurulları sistemi kaldırılarak yerine arabuluculuk müessesesi geliştirilmeli, grev ve lokavtin başlamasından önce ve erteleme kararı verilinceye kadar görev yapmaları sağlanmalıdır.
- Grev ve lokavt kararlarının 60 gün içinde uygulanması zorunlu olmalıdır. Bu süre geçtikten sonra bu hak kullanılamamalıdır.
- Grev uygulamasından önce grev oylaması zorunlu olmalı ve işçinin yüzde 50+1'inin "evet" demesi şartı aranmalıdır. Ayrıca, başlamış grevlerde bir ay geçtikten sonra işçilerin yüzde 30'unun talebi ve yarısının kararı ile grev yoklaması müessesesi getirilmelidir.
- Kanunsuz grev ve yasa dışı sendikal davranışlar için yeni müeyyideler getirilmelidir.
- Bir grev kararının kanunsuz olduğunun tesbiti için dava açılmışsa dava sonuna kadar grev uygulanamamalıdır.
- İşveren ve işçi konfederasyonlarına temel sözleşme yapma yetkisi tanınmalıdır. Ayrıca, konfederasyonların anlaşmaları takdirdir yapılmış toplu iş sözleşmelerinin temsil edilemeleri mümkün kılınmalıdır. Konfederasyonlar arası temel sözleşmenin asgari dört, azami altı yıl süreli olması öngörülmelidir.

**SINIF
DISK**

1961'de Türkiye İşçi Partisi'nin kurularak işçi sınıfının siyasal mücadelesinin örgütsel boyut kazanması giderek ekonomik mücadele alanını da etkiledi. Bu koşullarda, Taktir-i Sükûn kanunundan, 1946'daki birkaç aylık dönem bir yana bırakılırsa, 1960'lara kadar süren, önce kesin örgütsüzlük, sonra ise Amerikan tipi sendikacılık dönemi ve anlayışının 1960'larda da sürgit devam etmesi elbette beklenemezdi. Kaldı ki, o örgütsüzlük ve Amerikan tipi yozlaşmış sendikacılık dönemlerinde dahi işçi sınıfımız, grev, toplu sözleşme gibi en ilkel hakları bile elinden alırmışken, ekonomik alanda da nice mücadeleler vermiş, nice grevler direme örnekleri sergilemişti; en son 1961 Sarıcahané mitingi ve Kavel grevine varıncaya dek. Ve artık, ne AİD'nin milyonları, ne CIA ajanlarının çalışma ataşesi olarak oyunları, ne de Amerika'ya davetle göz boyama sınıf uzlaşmacısı sendikacılığını kurtarmaya yetebilirdi. TIP üyelerinin

yönetimindeki sendikalarla TÜRK-İŞ'in çoğunluğu arasındaki ayrışma ve bölünme kaçınılmazdı. Ya sınıf ve kitle sendikacılığı, ya uzlaşmacılık. Sınıf sendikaları TÜRK-İŞ'ten ihraç edildi. Ve aralarında oluşturdukları Örgüt, Sendikalar Arası Dayanışma (SADA) DISK'in çekirdeği oldu. 13 Şubat 1967'de TIP'in kuruluşundan tam altı yıl sonra DISK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) kuruldu. DISK'in kuruluşu tüm işçi sınıfımızda heyecan ve coşkuyla karşılandı. Öyle ki, o güne dek hiçbir sendikal örgütlenmenin el atmadığı veya atamadığı ülkenin uzak köşelerindeki işçiler bile, Parti merkezine yazdukları mektuplarda DISK'in gelip kendilerini de örgütlenmesini istiyorlardı, o işkolunda DISK'e bağlı bir sendika olsun olmasın. DISK adı, bağlı sendikalarınınkinden çok daha önce yürek ve akıldardaki yerini almış bulunuyordu işçi sınıfımızda. Ve de DISK maddi, manevi olanaksızlıklarıyla bu

DISK'İN BAŞKAN VE YÖNETİCİLERİ İŞKENCEDE

(Başlı 1. sayfada)
leri Komutanı alelacele İstanbul'a giderek mahkemeyi ziyaret etmiş, daha sonra mahkeme askeri yargıcının hastalandığı öğrenilmiştir. Cunta'nın bizzat işe ekoyunması ve askeri savcının itirazı üzerine, 20 Ocak günü, daha önce serbest bırakılan sendikacı sanıklardan 220'si daha yeniden tutulmuştur. Gözaltında tutulan 560 kişi arasında işkenceden geçmeyen hemen hemen yoktur. İsimleri önde gelen sanıkların ve genç sendika militanlarının tamamen elektrik işkencesinden geçirildiği, diğerlerinin ise dayak, suya batırma ve sözümona idama götürme gibi

yöntemlerle korkutulmak istendiği bildiriliyor. İşkenceler, Davutpaşa Kışlası'nda, "Otağ Humayun" denilen yerde (cami) uygulanmıştır. Sendikacıların gerçek sorgusu 27 Ekim'de başlamıştır. 27 Ekim ile 3 Kasım arasında, bu yerde DISK genel Başkanı Abdullah Bağtürk, Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, Yürütme Kurulu üyeleri Rıza Güven Mukbil Zırtaloğlu, eski yürütme kurulu üyelerinden Mustafa Aktulgalı ve Kemal Nebioğlu, 5-7 gün süreyle, gece-gündüz aralıksız demir bir sandalye üzerinde oturmuşlardır. Bu süre içinde sürekli uykusuz bırakılan sendika liderlerinin başı öne düştüğü zaman ka-

Editeur responsable: Roger Galleg - rue à Panniers 91 - 1200 Colfontaine

SENDİKACILIĞINI YÜKSELTİYOR

Örgütlenme istenlerini yeterince yanıtlayamıyordu. Ama ilk adım atılmıştı artık. DİSK'in ilkeleri giderek daha geniş yığınları sarıyor, kucaklıyor, kapsıyor, sınıf uzlaşmacısı sendikalarda derin çekimler açmaya devam ediyordu.

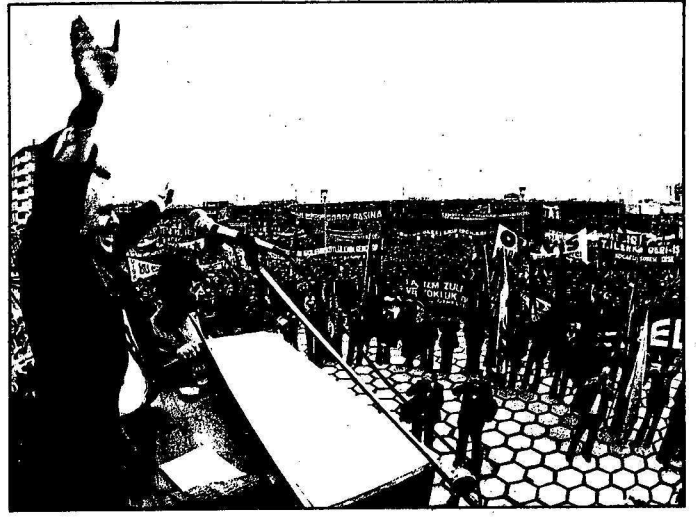
12 Mart, DİSK'i doğrudan

target almadı. Ancak o sürede sınıf ve kitle sendikacılığı da bir durgunluk dönemi yaşıyordu. 12 Mart'ın işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinde doğurduğu keşif ise sosyal demokrat görüş ve düşüncelerin bazı sendikacılar arasında daha fazla yansımaya ve taraftar kazamasına yol açtı.

Bunun sonucu ise 1975'de Türkiye İşçi Partisi'nin yeniden örgütlenişinde kendi sınıf partilerinde yerlerini alan ve bunu görev bilen sendika yöneticilerinin ve sendikalarının DİSK'den tasfiye girişimi oldu. Bu somut durum, kendini TİP'e rakip gören bazı özenli niyetlerle de çakışıyordu.

Ama DİSK, içinde barındığı birçok eğilime karşın sınıf ve kitle sendikacılığı temelini terk edemedi. Terketmedi, korudu ve de yeniden bir gelişme dönemi-ne girdi. Şanlı 1 Mayıs'lar grevler, direnişler... İşçi sınıfımız, sınıf mücadelesinde çok önemli bir silahınun, birleşik örgütlü mücadelesinin giderek daha açık bilincine varıyor ve bu

DİSK
Genel
Başkanı
Baştürk
Zındana
ve
işkenceye
direniyor

DİSK'İN İLK BAŞKANI TÜRKLER (İşçi sınıfının şehidi oldu)

bilinç ekonomik alanda DİSK'te ve DİSK'in eylemlerinde ifadesini buluyordu.

12 Eylül darbesinin, faşizmin tüm gösterge ve ölçütlerini birbir ortaya koyarçasına, öncelikle ve tüm hücumla DİSK yöneticilerini ve üyelerini hedef alması elbet boşuna değil.

Genel başkanından vardiya temsilcisine varıncaya kadar seçilmiş, öncü, önder olmuş kim varsa, ayırılmaz gözetimsiz hepsine birden girilen toplu saldırı; gözaltılar, tutuklamalar, örgütlerin kapatılıp varlıklarına el koyması, ve de,

dayaklar, işkenceler, işkenceler. Toplu sözleşmelerin kuşa çevrilmesi, grev hakkı ve söke söke kazanılmış daha nice hakka karşı açık ve kesin saldırı... Elbet boşuna değil.

Bugün DİSK yöneticileri Sıkıyönetim mahkemesinde ve hergün dumaksızın yeni tutuklama istenleri ve tutuklama listeleri bunlara ekleniyor.

Ancak, DİSK'in kurulması ile birlikte işçi sınıfında yansımaları bulan, DİSK'le birlikte gelişip serpilip, filizlenen sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin,

bu saldırılarla işçi sınıfının kafa ve gönlünden sökülüp atılabileceği sanılıyor olsa da, zavalıca bir yanlıdır yalnız. İşçi sınıfı, politik alanda olduğu gibi ekonomik alanda da örgütlü birleşik mücadelesini her hal ve şartta sürdürmeye azimlidir, kararlıdır. Ve bunu yapacak bilinç ve olgunluk düzeyindedir.

14 yıldır DİSK'in dalgalandırdığı bayrağı koşullar ne derecede elverişsiz görünürse görünürün mutlaka ve de elden ele, daha daha yükseltilerek ulaştırılmasını bilecektir.

eskışehir'den bir mektup...

"Bildiyiniz gibi faşist cuntada daha geldiği gün gerçek yüzünü belli etti. Şu anda anarşiyi önleme adı altında çok yoğun bir baskı ortamı sürmekte. Basında ve TV'da hergün yüzlerce kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, bunların suçlarını itiraf ettikleri baş haber olarak veriliyor. Yakalanan silahlar televizyonda halka gösteriliyor.

"Yaptığım kabataslak hesaba göre, 12 Eylül'den bu yana içeri alınanların sayısı 50 bin'i çoktan geçti. Gözaltına alınanların sayısı ise belirsiz. Çünkü basında çok yoğun bir sansür uygulanmakta. Ancak bunun çok yüksek düzeyde olduğunu bizim mahallelerden anlayabiliyoruz (Eskişehir'in Bahçelievler Mahallesi). Bizim mahallede ilerici ve devrimciler çoğunluktadır. Bugüne kadar içeri girmeyen birkaç kişi kaldı. En az gözetim altında tutulana 40-50 günde bırakılıyor. Ayrıca ihbar mekanizması çok iyi çalışıyor. Her sıkıyönetim komutanlığının 4-5 ihbar telefonu var. Televizyonda halktan bunları kullanmaları isteniyor.

"Ekonomik yönden ise talan iyice yaygınlaştırdı. Yeni zamlar işçi ve emekçi kitlelerin sırtına yeni bir kambur olarak eklendi.

"Herhangi bir işi için bir daireye veya kuruma dilekçe vermek zorunda olan vatandaşın dilekçesine 15 liralık damga pulu yapıştırmak zorunda. Demokrasinin en değerli hakkı olan dilekçe verme işine bile katlanamadıkları anlaşılıyor. Herhangi bir taşitle bir yerden bir yere gidecek olduğun zaman yüzde 5 seyahat vergisi ödemek zorundasın. Halkın aldığı nefesten bile vergi keseceği benzerler..."

satura ile dürtülerek uyarılmışlardır.

Arada bir sanıklara sanık şarjör boğaltılmıyormuş numarası yapılmış, kişisel hakaretler birbirini kovalamıştır.

Sanıklar Otağ Humayın denilen yere getirildiklerinde sorguya ilk olarak Abdullah Baştürk alınmış ve kendisine "Hoş geldin" elektiriği verilmiştir. Bir sanığa elektrik verilirken çıkan feryatlar, sırada bulunan diğer sanıklara sürekli dinletilmiştir.

500 bin üyeli bir sendika konfederasyonun lideri ve 8 yıllık milletvekili olan Baştürk tam altı gün altı gece demir sandalye üzerinde bekletilmiştir. 52 yaşındaki sendikacıya tokat atılmış, bir keresinde başına 80 darbe vurulmuştur. Daha sonra da sorgulama başlamıştır.

Sorguda sorulan sorular arasında hiçbir mantıksal bağlantı yoktur. Kendilerince tutarlı bir iddianame çıkartabilmek için, sorgular, sanıkları kişisel olarak

larak gökörtmek, birbiri aleyhine konuşturmak gibi zorlamalara başvurmışlardır.

Baskıların bir başka amacı da, sanıkları, bir daha sendikacılık hayatına atılmayacak şekilde yıldırma olmuştur.

Bu amaçla kullanılan bir yöntem de "asma" gösterisi olmuştur. "Daha öncekileri astık, şimdi infaz sırası sende..." diyerek sanığa en çok sevdiği kişiye hitaben veda mektupları yazdırılmış, daha sonra hoca isteyip istemediği sorulmuştur. İsteyenler gözü açık olarak bir hoca ile konuşurmuş, daha sonra da son isteği sorularak sandalye üzerine çıkartılmıştır. Bazın ilmiği yüzüne sürüp indirmişler, bazın ilmiği geçirip sandalyeye vurmuşlar, sanık yere düşünce de, "tüh ip koptu, yasmın sabaha kaldın..." demişlerdir. Sonra tahliye edilmişler arasında bu olayı hâlâ dehşetle anlatanlar çoktur.

Eski İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan da, dokuz gün gözleri bağlı olarak aynı yerde tutulmuştur. Ona da işkence yapılmıştır.

Mahkemede özellikle yürütme ve bazı yönetim kurulu üyeleri kendilerine işkence yapıldığını, bu nedenle ifadelerinin gerçeği yansıtmadığını söylemişlerdir. Yargıç bu beyanları zapta geçirdiği gibi, ayrıca her biri de, kendilerine yapılan işkenceleri anlatan belgeleri dava dosyalarına koydurmuşlardır. Ancak, sanıkların ifadeleri, yasalara aykırı şekilde, sanık avukatlarına verilmemektedir.

BEŞİKÇİ DÜNYADA "AY'IN MAHKUMU"

Türkiye'de egemen sınıfların başlıca baskı hedeflerinden birini de Kürt halkı oluşturuyor. Türkiye Kürdistan'ında cankırımı, kitlesel tutuklamalar, demokratik Kürt örgütleri hakkında davalar sürüyor.

Bu arada Kürt halkının temel haklarını savunan ve burjuvazinin şovenist tutumunu eleştiren aydınlar da, Kürt asıllı olsun veya olmasın, kovuşturmalara uğruyor. Sosyolog Dr. İsmail BŞİKÇİ de bunların başta gelenlerinden...

1978 Aralık'ından beri "Kürt propagandası yaptığı" ve Atatürk'e dil uzattığı gerekçesiyle üç yıllık hapis cezasını çekmekte olan, nakledildiği Adapazarı Cezaevi'nde insanlık dışı muamelelere tabi tutulan İsmail Beşikçi'nin özgürlüğü için Amnesty International Örgütü bir kampanya açmış ve kendisini Aralık 1980'de "ayın Mahkumu" ilan etmiştir.

Beşikçi, 12 Mart darbesinden sonra da, aynı iddiayla tutuklanmış ve 1972'de 13 yıl hapse mahkum edilmişti. Genel afın yararlanarak hapisten çıktıktan sonra da Kürt halkının haklarını savunma mücadelesini sürdürmüştü.

İŞKENCELER

Öte yandan Denge Komkar'ın bildirdiğine göre, 12 Eylül'den sonra Ağrı'da Kürt ilericilerinden Metin Aksoy işkence altında öldürülmüş, ayrıca, Metin Aksoy, Nurettin Baysut, Kenan Aras, Halit Güneş, İhsan Kaya, Abdurrahman Polat, Macide Polat, Naci Kutlay, Ekrem Kutlay da 8 gün ila 21 gün arasında süreli olarak işkenceye tabi tutulmuşlardır.

Türkiye Kürdistanı'nda uygulanan faşist baskıya karşı sesini yükseltmek, tüm demokratların görevidir.

"Kültür ustaları kimin yanındasınız?"
Böyle koyuyordu meseleyi büyük Gorki.
Emperyalist savaşın ve Hitler faşizminin aşanlığı, özellikle
Sosyalizmin ülkesini hedef göstererek, tüm insanlığın üstüne
Çökmeğe hazırlanırken savaş çıgıklarıyla,
Bunun temelindeki sınıfsal gerçekleri,
Hâli göremeyizken gelecek gene sosyalizmi suçlamada
Çalışan bir ABD'li aydın yazdığı cevap mektubunda:
"Yeni hayat şekilleri yaratmak için kültür emekçileriyle mi, yoksa
Bu kuvvete karşı olan sınıfsız yirtici insanlar kastını muhafaza etmek için,
Beşinden cürümeğe başlayıp ancak hareketliliğinin
Güçü ile yaşayabilen kasta mı berabersiniz?"
Böyle koyuyordu soruyu büyük Gorki, 30'lu yıllarda insanlığın barış kavgasında.

Simdi 1980.
35'inci yılını kutluyoruz Hitler faşizminin yenilgisinin
Ve Helsinki konferansının 5'inci yılını.
Gene
Bir yanda emperyalizmin, tüm dünya halkları için
Ve elbet kültür için, sanat için
Elmek kadar, su kadar yararlı
Olan uluslararası barış ve yumuşanay,
Emperyalist güçlerin sınıfsal çıkarları,
Tüm dünya uluslarının gerçek çıkarlarıyla,
Yanı onların kültürleri, sanatlarıyla da
Çelişik olduğundan, onların tersine
Kendisi için tehlike teşkil eden, uluslararası barış ve yumuşanay-
Yok etmek için, yeni savaş kışkırtıcılıkları tezgahlamakta;

Ote yandan ülkemizde emperyalizme bağımlı tekeli sermaye,
Emperyalizme işbirliği içinde, onun da yönlendirmesiyle,
Emekli halkın mücadelesi için, her ulusun
Gerçek ulusal çıkarları için, dolayısıyla
Her ulusun o mücadeleye belirlenen kültür ve sanatı için de
Elmek kadar, su kadar yararlı ve gerekli
Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini
Yok etmek için

tezgahlamakta fasiziz: Gene
Gorki'nin deyisiyle "her soydan Hitler'ler,
Kendini büyük görme hastası cüceler" beslemekten başka
Övünecek şey olmayan emperyalist güçler.
Savaş kışkırtıcılığı yaparken de, fasizmi tezgahlarırken de
Düşman diye, aynı hedefleri gösteriyorlar kitlelere
Dünya sosyalist sistemi, içte
İşçi sınıfların ve tüm demokrasi güçlerinin mücadelesi... Ve tabii
Mutlaka bir de "ulusal düşman" yerleştirmişti
İhmal etmiyorlar bu hedefler için.

Bütün bunları yaparken artık elbette ki
Acıkça savunuyorlar emperyalizmi, hatta
Emperyalizme karşıyız diyorlar lafa gelince;
Acıkça fasizmin de demiyorlar, hatta
Fasizme karşıyız diyorlar, halkın önünün için baka baka;
Acıkça, özgürlük düşmaniyiz, bağımsızlık düşmaniyiz, demokrasi düşmaniyiz,
Ulus düşmaniyiz, kültür düşmaniyiz, barış düşmaniyiz;
Diyen de yok elbette. Tam tersine
En ateşli havarisi kesiyorlar

dütün bunların baş düşmanları.
Kısacası
"Hırsızın yakalayıp diye bağırması, sabıkalı hırsız: Çünkü,
Artık kitleleri aldatılabilmek için
Böyle iki yüzü olmağa mecburur. Ana dikkat edelim:
Düşman olarak gösterdikleri hedefler
Sasunyor hic, değişiyor. Yani
Bibirininin tam zıddı gibi görünen yüzleri,
Yalnızca kitleleri aldatmada varıyor. Ana saldıran hedefleri
-Ve böylece hizmet edilen sınıf çıkarlarını- değişiyor,
Değişik yollardan hep aynı kapıya çıkıyor:

TÜRKİYE BARIŞSEVERLERİ DÜNYA BARIŞ GÜÇLERİNE SELENİYOR

Kültür-sanat emekçilerimizin
barış çalışması çerçevesinde
"Türkiye Barış Parlamentosu"
Kültür Adamları Forumu'na
"Ulusal Kültür" sorunu ile
bağlantılı olarak sundukları
bildiri, dünya barış güçle-
rine ulaştırılmak üzere Tür-
kiye barışseverleri tarafın-
dan TEK CEPHE'ye iletilmiş-
tir. Bu bildirin ilk bölü-
münü bu sayıda sunuyoruz.

Emperyalist sistemin çıkarlarını kollayıp, dünya sosyalist sisteminin
Düşman göstermek. Yerli, işbirlikçi tekeli
Burjuvazinin çıkarlarını kollayıp, antiemperyalist
antitekel
antifasist
antisoven
demokrasi hüclerini

Düşman göstermek. Vatani, ulusu satın alanların
Ve satanların sınıf çıkarlarını kollayıp, gerçek vatanseverleri
Ve ulus çıkarlarını gerçek sahtibi ve savunucusu emekçi halkın
Bağımsızlık mücadelesini düşman göstermek.

Vatani, ulusu harac mezat teslim edip emperyalizme,
Sonra gıziylebilmek için vatan hainliklerini,
"Beyler bu vatana nasıl koydunuz?" diye hesap soran, ve
"Günü getir çark düzene çevirilir"
Günü getir sualini sorulur
Günü getir hesabınızı görölüm"

Diye haykıran, gerçek vatan sairimiz Nazım Hikmet'e,
Dünya işçi sınıfı hareketinin de sairi olduğundan,
"Vatan hasini" demek...
Iste
Bu nedenle barış mücadelesi, temelde
Sınıf mücadelesi olan antiemperyalist ve antifasist mücadeleye
Sıkışıkça bağlı, hatta içtce. Ve emperyalist güçler, işbirlikçi yerli tekeller,
En hayasız ikizlülük yöntemlerini, egemenliklerinden de yararlanarak tabii,
Seferber ettiklerinden, ve
Kültür ve sanatı sırf bu ikizlülük yöntemleri için
kullandıklarından, bunlar
Artık, kültür ve sanatın da
Ulusal kültürlerin de basdusmanlarıdır...

Bütün bu nedelerle, gerek doğrudan kültür ve sanat alanında
Ve gerekse kültür ve sanat sithahlarımızla
Hayatın her alanında, barış mücadelesi,
yeni
Kültür sanat adamlarının barış mücadelesi içindeki yeri
Bir o kadar daha önem kazanmaktadır.

Iste burada
Büyük Gorki'nin sorusunu, biz de işçi sınıfımızın
Emekçi halkımıza yüce sairi, ve bu nedenle de
En gerçek, has ulusal sairimiz
-proleter enternasyonalizminin, ulusların kardeşliğinin,
barışın ustası-
Cevaplıyoruz:

"Kendi asrım beni korkutuyor
Ben kaçak değlim.
Asrım sefil
asrım yüz kızartıcı
Asrım cesur
büyük
ve kahraman
Dünyaya erken geldim diye kahretmedim hicbir zaman.
Yeter bana
Yirminci asırda olduğum safıta olmak
Bizim tarafıta olmak
Ve döbüsmek yeni bir alem için!"

Evet, savasların esas nedeni olan
Emperyalist güçlere, ve ülkemiz gibi onlarla filiki ağı içindeki ülkelerin
Tekeli burjuvazilerine karşı,
Çıkmı elbette ki barışta olan
En genis bağımsızlık ve demokrasi güçlerinin
Barış mücadelesi için, onlarla içtce olan mücadelelerin örgütlennesi adına,
Kültür ve sanatımız
Seferber etme kararlılığımız
haykırıyoruz!

(devam edecek)

MELİKE DEMİRAĞ - ŞANAR YURDATAPAN'LA SÖYLEŞİ

yurt dışındaki sanatçılara büyük görev düşüyor

14 Şubat'ta Brüksel'de DİB-AK'ın düzenlemiş olduğu "TIP VE DISK'LE DAYANIŞMA GECESİ"ne katılacak olan ünlü sanatçı Melike Demirağ, bir süreden beri yurt dışında yoğun bir sanat çalışması içinde bulunuyor. Türkiyeli demokratik örgütlerin düzenlediği konserlerin yanı sıra uluslararası festival ve toplantılara katılıyor, radyo ve televizyonlarda programlar yapıyor. Başrolünü oynadığı SORU Filmi'nin Belçika Film Eleştirmenleri Büyük Ödülü'nü kazanması üzerine ödül törenine çağırılan Melike Demirağ ve eşi Şanar Yurdatan ile şu söyleşiyi yaptık:

SORU: Sürü filminin Fransa ve Belçika'da ödül kazanmış olmasının nasıl karşılıyorsunuz?

MELİKE DEMİRAĞ:
Tabii çok sevindirici. 12 Eylül yönetiminin "Türkiye'yi kötülüyor" gerekçeyle ülkemizi temsil etmesini engellemeye uğraştığı bu film şu günlerde Türk sanatını dünyada temsil eden en önemli yapıt olması ayrıca anlamlıdır. Gergi yıllar yılı bu hep böyle olmuştur. Ömrü hapislerde, sürgünlerde geçen Nazım Hikmet'ten bu yana, Türkiye'nin yetiştirdiği en büyük yazarlar, sanatçılar, egemen çevreler tarafından susturulmaya çalışılmış, ucucağına uğraşmış, ama onların adı ölümsüzleşmiştir. Bu değerli insanlarımızı cehennem azabı çektirenlerin birinin dahi adını hatırlayamayız...

Sürü'nün kazandığı bu uluslararası başarılar, bize, Türkiye'deki yönetimin iyizünü dünya kamuoyuna anlatabilmek için önemli bir fırsattır. Somut örnek: SÜ-

rü'nün prodüksiyon amiri Rauf Bey, çok sevdiğim bir insandır. 12 Eylül'de gözaltına alındı. Sine-Sen Sendikası'nın başkanı olduğu için. O ve arkadaşları akla gelmeyecek işkencelere uğradılar. Ne ilgisi var bu insanların ter ürele? Tek suçları devrimci bir sendikada çalışmak.

SORU: 12 Eylül yönetiminin Türkiye'de sanatın ve sanatçıların durumu nedir?

ŞANAR YURDATAPAN:
Evrin'in bu konudaki demeci, düşünce tarzını apaçık ortaya koyuyor: Sanatçı ya 12 Eylül'ün emrine girip onların papağanı olacak ve dünyalığını doğrultacak, ya da ölümlerden ölüm beğenecek... Onu bekleyen en ha-

fif gelecek AÇ KALMAK'tır. En yumuşak bir demokratik çizgi izleyen sanatçı örgütleri bile kapatılmıştır.

Bu suskunluk döneminin tepkilerinden biri, Papirus örneği dedikodu merkezlerinin dolup taşması ise, bir diğeri de, Türkiye'deki bir kaç sanat dergisinin birden bire büyük tirajlara ulaşması. Koyu bir sansürün uygulandığı basına halkın bir tür tepkisi sanıyorum. Türkiye'deki sanatçı arkadaşlarımızın ilk yılmaktıkça çabucak sıyrılabacaklarına ve kendilerini çembere alan duvarları sonuna kadar zorlayacaklarına kuşku duymamalıyız. Yurt dışındaki sanatçılara ise büyük görevler düşüyor. 12 Eylül yönetiminin ne olduğunu dünya

Kıbrıs'ta Melike Demirağ'a dostluk çiçeği veriliyor

kamuoyna açıklamak için yapılan çalışmalarda sanatçılar en önde yer almalıdır. Şimdi sanatın soyut tartışmalarıyla kaybedecek vaktimiz yok.

SORU: Ocak başında Yunanistan'a ve Kıbrıs'a gittiniz. Bu yolculuğunuz polemiklere yol açmasından çekinmediniz mi? Nitekim burjuva basınında "Türkiye aleyhine çalışmalara katıldılar," şeklinde yansıdı...

MELİKE-ŞANAR:
Bunun böyle olacağını önceden tahmin etmiştik. Ama her sanatçı gibi, önce dünyanın tüm emekçilerine, sonra da kendi vicdanımıza karşı sorumluyuz. Kıbrıs'taki toplantı, Türk, Yunan ve Kıbrıs Filimleri Dostluk Haftası'ydı. Halkların dostluğu, kardeşliği ve uluslararası dayanışma için dünyanın neresinde bir çalışma varsa bizim yerimiz orasıdır. Şunu derler, bunu derler diye düşünmek, toplumsal bir sanatçıya yakışmaz. Nazım Hikmet'in Türkiye'de

hapishaneden yazdığı ve Yunan devrimcilerine seslenen şiiri, o tarihlerde hapishanede yatan Yunan sairi Ritsos'un eline ulaştırılmasında duyduğu büyük mutluluğu Ritsos'un kendi ağzından dinledik. Şöven propagandalar, uluslararası dayanışma karşısında yenilmeğe ve tarihin göplüğünde çürümeye mahkumdur. Yunanistan'da ise, bir cuntanın acısını yıllarca yaşamış meslektaşlarımızla görüştük. (Onlarla yaptığımız röportajları bu ay içinde yayınlıyacağız. Özgürlük mücadelemizde bize destek olmak için verdikleri sözlerin de pek yakında hayata geçirileceğini umuyoruz.)

Son olarak şunu belirtmek isteriz: Tüm ilerici ve demokratların, aralarındaki görüş ayrılıklarını ikinci plana itip GENİŞ VE TEK BİR CEPHE'de bir araya gelmeleri şart. Bundan yan çizmek, hiçbir ideolojik gerekçeyle hoş görülmez kanısındayız. Güçlü ve etkili bir direniş ancak bu yolla başarabiliriz.

DEMOKRASI İÇİN BİRLİK - AVRUPA KOMİTESİ YAYIN ORGANI
SAYI: 4 • Ocak 1981 • 1 DM • 24 sayılı abone: 20 DM
• Yazı İşleri: DİB-BK - BP 1344 - 1000 Bruxelles - Belçika - Tel: (32-2) 230 34 72 • Abone ve Dağıtım: DİB-FAK - 135, Oststrasse - 4 Düsseldorf 1 - Federal Almanya - Tel: (49-211) 325 759 • Konto No: Telli - Kreissparkasse - Düsseldorf 102 29 70 - BLZ 301 502 00